

denne Afvigelse fra den naturlige Vej, som efter den almindelige Forestilling maatte være at følge. Jeg kan saaledes virkelig ikke forstaae den Betragtning, at det skulde være nødvendigt allerede nu at afgjøre denne enkelte Sag, fordi det var at befrygte, at de, der hige efter at ordne deres kirkelige Forhold ved Oprettelsen af Frimenigheder indenfor Folkkirken, vilde bryde med Folkkirken og udtræde af den, hvis de ikke fik deres Forlangende opfyldt. Dette er jo, saavidt jeg veed, en Hovedbetragtning, som gjentagne Gange er bleven udviklet; men jeg seer ikke, at der kan tillægges en saadan Formodning — og mere kan det jo dog ikke være, — den Bægt, der er bleven tillagt den til at afvige fra, hvad overveiende Grunde tale for. Ligesaa lidt forstaaer jeg den anden Betragtning, der er bleven gjort gjældende, at hvis man ikke ordner denne enkelte Sag nu, da vil dens Ikke-Ordnung indvirke paa en forstyrrende Maade paa den paatænkte Commissions Sammensætning og Virksomhed. Jeg forstaaer ikke dette, fordi jeg naturligvis ikke kan tænke mig Andet, end at det maa være Meningen at lade de forskellige kirkelige Retninger blive saaledes repræsenterede i den Commission, som Regjeringen har for Øie, at den ønske, alsidige og rolige Overveielse, som jo ikke hidtil har kunnet finde Sted, kan finde Sted i den. At ville udelukke nogen kirkelig Retning fra Commissionen og navnlig en saa bethdelig kirkelig Retning — thi det erkjender jeg den tilvisse for at være — som den Retning, der nu forlanger Dannelsen af Frimenigheder indenfor Folkkirken, vilde efter mine Tanker ikke være heldbringende for Commissionen og de Opgaver, som den skulde løse. — Medens jeg altsaa ikke har kunnet finde nogen tilstrækkelig Begrundelse for denne Udsøndring enten i det, der er kommet frem som Motiver til Lovforslaget eller i de udsørgelige Foredrag, der have lydt til os fra det andet Things Forsamlingsaal, kan jeg ikke nægte, at det — naar man saaledes endeligt forud for den almindelige og rolige Overveielse, som man selv erkjender for nødvendig, vil have denne enkelte Sag ordnet, og det vel at mærke ikke ordnet saaledes, at der gives een eller flere specielle Love, eller at der gives en foreløbig

administrativ Bemyndigelse, men ordnet saaledes, at der slaaes Noget fast som almindelig Lovregel, bindende for Fremtiden — kunde synes at ligge nær at sige, at Grunden dertil kun kan være, enten at man ikke vil udsætte denne Sag for den alsidige og rolige Overveielse, som den ligesom alle de øvrige kirkelige Sager kunde vente i den Commission, til hvis Nedsættelse man gjør de fornødne Skridt, eller ogsaa at man gennem denne Lovs Vedtagelse vil etablere en Basis for hele den øvrige Virksomhed, saa at Commissionen, hvis den iøvrigt kunde virke, kun skulde kunne virke paa denne bestemte Basis, hvorved hele dens fremtidige Virksomheds Charakter strax vilde være given. Jeg maa nu sige, at jeg dog ikke troer, at nogen af disse to Ting i Virkeligheden er Grunden, men det ligger, som sagt, unægtelig meget nær at troe enten det Ene eller det Andet. Det forekommer mig, at, naar man, som vi nu, staae overfor en Regjering, der paa en i mine Tanker overbevisende og slaaende Maade fremhæver Nødvendigheden af en almindelig, alsidig og rolig Overveielse i en Commission, og det saa samtidigt forlanges, at man dog skal slaae den her foreslaaede almindelige Lov fast forud, maa sige: Enten er man enig med Regjeringen i dens første Hovedbetragtning om Nødvendigheden af en saadan Commissions Nedsættelse, eller man er ikke enig deri. Er man nu ikke enig med Regjeringen deri, finder man, at en saadan Commission ikke behøves, og at man meget vel kan undvære den og dens Virksomhed ligesom overhovedet Bidrag fra kirkelig Side, ja, saa kan der ganske vist Intet være til Hinder for at fremme nærværende Sag; det maa jeg erkjende. Finder man derimod ikke dette, deler man Regjeringens Opfattelse, anerkjender man ubetinget Rigtigheden af Regjeringens Hovedopfattelse om en saadan almindelig, rolig Overveielss Nødvendighed, ja, saa veed jeg heller ikke rettere, end at man ogsaa maa sige, at denne enkelte Sag ikke bør fremmes i Dieblilet. Jeg veed meget vel — og jeg vil ikke give det Udseende af, at jeg ikke seer ogsaa dette Punkt af Sagen —, at der ved Siden af det, som jeg her har anført, ogsaa kan nævnes et praktisk Hensyn. Man kan sige: „Den ærede Minister har uden Tvivl netop ved dette